

Turystyczna Kraina Jeziora Zegrzyńskiego

Witamy sympatyków turystyki, łowców przygód i miłośników przyrody.

Kraina Dolnego Bugu i Jeziora Zegrzyńskiego to raj dla kajakarzy, rowerzystów i żeglarzy. Wędrując wzdłuż brzegów jeziora lub płynąc w kajaku Bugiem z Wyszkowa do Serocka, spotkacie rzadkie gatunki fauny i flory, urokliwe wyspy i bagniste rozlewiska oraz łąki z pasącymi się na nich krowami. Największą atrakcją naszej krainy jest Jezioro Zegrzyńskie, popularnie zwane Zalewem Zegrzyńskim, gdyż jest to faktycznie sztuczny akwen, który powstał w 60 lat temu (1963) po przedzieleniu Narwi tamą z elektrownią wodną we wsi Dębe. Powstało jezioro nad którego brzegami można skorzystać z oferty renomowanych hoteli z restauracjami, plażami i przystaniami żeglarskimi. Dla mieszkańców okolicznych wsi i miasteczek powstały nowe miejsca pracy, a dla mieszkańców Warszawy, Wołomina, Legionowa i Wyszkowa - atrakcyjne miejsce do rekreacji i wypoczynku. Dzisiaj nad brzegami jeziora można plażować, wypożyczyć kajak, żaglówkę lub rower wodny w Zegrzu, Białostrzegach, Ryni i Serocku, a przy okazji coś przekąsić w nadbrzeżnych smażalniach ryb.

Historycznymi atrakcjami regionu są najstarsze na Mazowszu miasta Pułtusk, Serock i Radzymin. Miłośników militariów nie trzeba zachęcać do zwiedzania fortyfikacji z napoleońskich i carskich czasów w Zegrzu i Modlinie. Warto więc zajrzeć do Internetu na strony lokalnych miast i gmin (dabrowka.net.pl, nieporet.pl, pultusk.pl, radzymin.pl, serock.pl), gdzie znajdziecie ciekawostki historyczne, opisy zabytków i przyrodniczych atrakcji, szlaków turystycznych oraz aktualną informację o planowanych imprezach kulturalnych, sportowych i turystycznych. Kraina Jeziora Zegrzyńskiego jest szczególnie atrakcyjna dla amatorów turystyki rowerowej. Na terenie gmin przylegających do Jeziora Zegrzyńskiego jest ponad 500 kilometrów oznakowanych szlaków rowerowych, w tym trzy nowe trasy wokół jeziora z przeprawą rowerową katamaranami i ujściu Bugu do Narwi w Arciechowie. Cuplu i Serocku (więcej na stronie www.jeziorozegrzynskie.info).

Organizatorem przeprawy i armatorem katamaranów jest Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Zalewu Zegrzyńskiego. Na statkach można otrzymać bezpłatne mapy i wydawnictwa reklamujące lokalne atrakcje, a kapitanowie tych Mobilnych Punktów Informacji Turystycznej doradzą co w okolicy warto zobaczyć, gdzie wypożyczyć rower, kajak lub gdzie można smacznie i tanio zjeść. To ważne, gdyż wiedzę o lokalnych atrakcjach można znaleźć w nielicznych punktach Informacji Turystycznej: na rynku w Puławsku, na stacji PKP w Legionowie i Muzeum Bitwy Warszawskiej 1920 w Ossowie, na internetowych stronach powiatu legionowskiego i wołomińskiego, zaś w godzinach pracy Urzędów w działach promocji Legionowa, Serocka i Radzimina oraz w GCK w Dąbrowce, Bibliotece w Urłach i Muzeum Tradycji Rybackich w Serocku.

Ścieżki rowerowe naszej krainy przebiegają przez tereny chronionej przyrody i rezerwaty. Mają tu siedliska m.in. rybitwy, mewy, łabędzie, perkozy, płochliwe kormorany, ciekawskie czaple oraz kilkanaście gatunków kaczek. Odwiedzając gościnną ziemię wołomińską, zachęcamy do odwiedzenia Arciechowa, malowniczo położonego u ujścia Bugu do Jeziora Zegrzyńskiego. Znajdziecie tu dzikie i piaszczyste plaże, czyste powietrze oraz wymarzone warunki do wypoczynku, szczególnie dla rodzin z dziećmi (czysta i płytka woda). Pamiętajmy, by zabrać ze sobą napoje i kanapki, gdyż najbliższy sklepik wiejski jest dopiero w Załubicach.

Spragnieni rozrywki mogą wybrać się katamaranem do Serocka na targ (soboty), zjeść sandacza w miejscowej smażalni lub przepłynąć się statkiem pasażerskim po Jeziorze Zegrzyńskim (więcej na: www.zeglugamazowiecka.pl). Warto wspomnieć, że przeprawa rowerową na Bugu i Narwi obsługują – katamarany ALBATROS i OBSERWATOR. To małe, motorowe statki pasażerskie z miejscami dla 12 osób i 8 rowerów, kursujące w każdy wakacyjny weekend (czerwiec-sierpień) na trasie Arciechów - Cupel - Serock (Albatros 1) i Zegrze - Nieporek - Zegrze (Albatros 2) oraz Zegrze - Kuligów - Popowo (Obserwator). Rozkład rejsów statków można znaleźć na przystankach wodnych, Internecie na stronach lokalnych gmin i armatorów statków: jeziorozegrzynskie.info (do pobrania aktualna mapa turystycznych tras rowerowych) oraz rejsy.mazowsze.pl.

Armator: Stowarzyszenie na Rzecz Promocji i Rozwoju Zalewu Zegrzyńskiego, ul. Retmańska 47/13, 05-140 Serock
Kontakt: Armator - e-mail: cit@jeziorozegrzynskie.info, tel. 601 22 13 13, Kapitan Statku - 609 511 417, 609 511 418

Wakacyjne rejsy katamaranów ALBATROS są finansowane z dotacji Powiatu Wołomińskiego, Gmin Radzymin i Serock oraz darowizn sympatyków Stowarzyszenia „Zalew Zegrzyński”

Molo w Serocku - przeprawa rowerowa katamaranem do Arciechowa

Zapraszamy na szlaki Powiatu Wołomińskiego

Turysto, rowerzysto!

W powiecie wołomińskim czeka na Ciebie wiele ciekawych miejsc, które najlepiej odwiedzić na rowerze. Warto wiedzieć, że z Krainy Dolnego Bugu i Jeziora Zegrzyńskiego można dojechać w głąb Równiny Wołomińskiej dwoma oznakowanymi szlakami (niebieski i zielony). Nasze szlaki rowerowe zostały opracowane z myślą o przybliżeniu uroków przyrody, zabytków oraz ciekawych, wartych odwiedzenia najpiękniejszych miejsc powiatu wołomińskiego. Długość wytyczonych i oznakowanych w terenie szlaków rowerowych liczy ok. 500 km, na których znajdują się obiekty małej infrastruktury turystycznej (wiaty turystyczne, tablice informacyjne, urządzenia do gier terenowych), które pomogą aktywnie i komfortowo spędzić czas na łonie natury. Na szczególnie popularnych trasach są dostępne samoobsługowe stacje naprawy rowerów, dzięki którym nawet awaria roweru nie zepsuje nam wycieczki. Planując wycieczkę, nie tylko rowerem, warto zajrzeć do jednego z punktów informacji turystycznej (w Bibliotekach Publicznych w Urłach i Dąbrowce oraz w Urzędzie Gminy w Strachówce). Dla wszystkich, którzy planują podróż szlakami turystycznymi wołomińskiego powiatu, polecamy nasze wydawnictwa w wersji elektronicznej (do pobrania ze strony www.wyprawaznaturaiakultura.com.pl), dzięki którym możesz zaplanować podróż, dowiedzieć się więcej o mijanych po drodze atrakcjach turystycznych lub zjechać troszkę z trasy, żeby zobaczyć coś ciekawego. Wszystkie szlaki powiatu wołomińskiego są w dogodnych dla turystów lokalizacjach, dodatkowo połączone ze sobą łącznikami, których przeznaczeniem jest np. zmiana szlaku, skrócenie wycieczki rowerowej lub stworzenie własnej, rowerowej pętli. Zdecydowana większość rowerowych tras powiatu wołomińskiego przebiega wśród pól, lasów i zagajników, często przez urokliwe, obszary chronionej przyrody Natura 2000. W gminie Dąbrowka, oprócz polecanych rowerowych i pieszych tras, coraz większą popularnością cieszą się szlaki Nordic Walking, opracowane i wytyczone w formie pętli. Do wyboru są trzy szlaki - najkrótszy, liczący cztery kilometry szlak zielony; czerwony - na dystansie 10 km oraz 17-to kilometrowy czarny dla doświadczonych piechurów. Oznakowane trasy omijają tereny zabudowane, dzięki czemu każdy ma szansę poczuć się jak na bezdrożach, oddalonych nie o 30 ale o kilkaset kilometrów od Warszawy, a mijane tereny cieszyć Was będą widokami niespotykanymi tak blisko stołecznej aglomeracji. Mapy rowerowe, pliki gpx i wiele interesujących, aktualnych informacji znajdziecie na polecanej wyżej stronie w Internecie.

Ścieżka rowerowa brzegiem Narwi niedaleko przystanku katamaranów przy plaży w Arciechowie

Gmina Radzymin

to położona wśród pól, nadbużańskich rozlewisk, lasów i łąk gmina rolnicza, pozbawiona uciążliwego dla środowiska przemysłu. Wystarczy oddalić się na zachód od centrum miasta by trafić nad Jezioro Zegrzyńskie lub na północ by dotrzeć do brzegu Bugu, po drodze przejeżdżając mostem w Załubicach nad niewielką, bystrą rzeką Rządzą. Już sam dostęp do Jeziora Zegrzyńskiego czy Bugu brzmi jak obietnica ciekawie spędzonego dnia. To raj dla miłośników ciszy i spokoju, głównie dla wędkarzy i rowerzystów, gdyż w okolicy trudno znaleźć wiejski sklepik, nie mówiąc już o restauracjach, barach czy wypożyczalniach rowerów i kajaków. Gmina Radzymin dodatkowo zyskuje na uroku, kiedy możemy oglądać ją z pozycji dwóch kółek. Polecamy trasę przebiegającą wśród łąk, pól, duktami radzyminskich i nieporeckich lasów oraz brzegami Jeziora Zegrzyńskiego. Startujemy w Nieporek przy stacji PKP, drogą nr 633 biegnącą wzdłuż Kanału Żerańskiego jedziemy aż do kładki, którą przedostaniemy się na drugą stronę kanału. Mijamy Grób Nieznanego Żołnierza z 1920 roku, przekraczamy drogę nr 631 i kierujemy się na południowy wschód. W okolicy rezerwatu Puszcza Słupecka, wśród bogactwa gatunków leśnej flory, mamy szansę spotkać lisa, jenota lub sarnę, a jeśli uniesiemy wzrok - wilgę, kraszkę albo bociana czarnego. Łęgi Czarnej Strugi to drugi rezerwat na naszej drodze, obejmuje on różne rodzaje lasów liściastych, a łęgi, olsy i grądy ciągną się w obniżeniu terenu wzdłuż rzeczki Czarnej. Znajdują się tu siedliska bobra europejskiego, samy i losia, gniazdują też liczne gatunki ptaków (m.in. dzięcioł, żuraw, jastrząb). Jadąc na północny wschód, przecinamy ponownie drogę nr 631, dojeżdżamy do Radzimina, miasta „Cudu nad Wisłą” (więcej na radzymin.pl), a następnie docieramy do granicy gminy u ujścia Bugu do Jeziora Zegrzyńskiego. Tu z dzikiej plaży w Arciechowie można przepłynąć się przez Bug do wsi Cupel i Serocka nad Narwią lub jadąc dalej brzegiem rzeki można dotrzeć do Kuligowa nad Bugiem.

Warto wiedzieć, iż dolina Dolnego Bugu jest enklawą dzikiej przyrody, obszarem Natura 2000, którą na swój dom wybrało wiele rzadkich gatunków zwierząt, bo nieregulowane koryto rzeczne sprzyja bioróżnorodności. Można spotkać tu kwydrę i bobra, kilka gatunków rybitwy, remiza, trznadła, siwą i białą czapkę. To ciekawa i atrakcyjna okolica dla wędkarzy, którzy mogą tu złowić szczupaka, sandacza, lina lub sumę, a fotograficy „upolować” pływające... krowy.

Kuligów - „pływające krowy” w starorzeczu Bugu

Chata wiejska w Kuligowie

Skansen Kultury Ludowej i Ziemiańskiej

znajduje się w Kuligowie nad Bugiem, a jego duszą, twórcą i właścicielem jest Wojciech Urmanowski. W Skansenie można przenieść się do mazowieckiej wsi z XIX wieku, zwiedzić kuźnię, stodołę, chatę i szlachecki dworek, a w Izbie Rybackiej skosztować smakolyków i wyrobów miejscowej kuchni. Organizowane są tu warsztaty dla dzieci i młodzieży z cyklu „ginące zawody”, podczas których można w autentycznym warsztacie stolarskim poznać pracę cieśli, kołodzieja lub kowala w przydrożnej kuźni. Planując wycieczkę do skansenu warto wcześniej sprawdzić godziny otwarcie skansenu, aktualną turystyczną i edukacyjną ofertę oraz harmonogram planowanych imprez, na stronie: www.skansen.powiatwolominski.pl.

Kuźnia i współczesne dzieło miejscowego kowala - Skansen w Kuligowie nad Bugiem

Place rekreacyjne w Kuligowie i Starych Załubicach

Planując rowerową wycieczkę po Krainie Dolnego Bugu warto wiedzieć, gdzie można zaplanować przystanek, gdzie można odpocząć lub schronić się od deszczu. Polecamy place rekreacyjne położone nieopodal rowerowych tras wokół Jeziora Zegrzyńskiego. W Kuligowie nad Bugiem, oprócz placu zabaw i urządzeń do rekreacji - atrakcją (*nie tylko dla dzieci*) jest ekspozycja ryb o wymiarach rekordów wędkarskich, natomiast do Starych Załubic trafimy bez problemów, gdyż już z daleka widać ogromne, pięciometrowe ryby, oraz wielofunkcyjne boisko i stół do ping-ponga.

Plac zabaw w Kuligowie nad Bugiem

Plac rekreacyjny w Starych Załubicach

Rzeka Liwiec

Urle nad Liwcem - to miejscowość, która była niegdyś bardzo popularna jako lotnisko wśród warszawiaków, przyjeżdżali tu m. in. prezydent Ignacy Mościcki czy Edward Rydz-Śmigły. Przepływający nieopodal Liwiec to urokliwa gęsto meandrująca rzeka. To właśnie Liwiec i rosnące nad jego brzegami sosnowe lasy są największą, turystyczną i rekreacyjną atrakcją, gdzie można spędzić cały dzień ciesząc się kontaktem z naturą, bardzo czystą, na ogół płytką i spokojnie płynącą wodą. Zażywając kąpeli w rzece i rozkoszując się świeżym, napełnionym olejkami eterycznymi leśnym powietrzem, pamiętajmy, iż prawie cały obszar rzeki jest obszarem chronionej przyrody Natura 2000, a więc nie niszczy nadwodnych roślin i nie płoszymy żyjących tu zwierząt i wodnego ptactwa. Do dyspozycji turystów pozostaje wiele prywatnych kwater, kilka ośrodków wypoczynkowych oferujących wypożyczenie rowerów lub kajaków oraz rozbudowana sieć szlaków pieszych i rowerowych.

W okresie wakacji koniecznie zarezerwujcie sobie niedzielne popołudnia na recitale lub widowiska artystyczne organizowane przez Stowarzyszenie Miłośników Urli np. Festiwal „Pogodne wieczory” czy Festiwal Muzyki Kameralnej.

Olotka wydana przez Stowarzyszenie na Rzecz Promocji i Rozwoju Zalewu Zegrzyńskiego, dzięki dofinansowaniu przez Powiat Wołomiński projektu ROWEROWA PĘTLA WOKÓŁ JEZIORA ZEGRZYŃSKIEGO II polegającego na organizacji w 2023 roku przeprawy rowerowej u ujścia Bugu do Narwi.